

Els nostres artistes. Jesús de la Cruz

Josep Fuster Ribas

L'artista Jesús de la Cruz és un religiós gabrielista, de seixanta-set anys, oriünd del Cabaco, un petit poble castellà de la província de Salamanca.

El primer contacte que va tenir amb terres catalanes va ser l'any 1964, en què va venir destinat a Sant Vicenç de Montalt per completar la formació religiosa i preparar-se per a la docència en Magisteri i la llicenciatura en Ciències Químiques. No va ser, però, fins al setembre de 1972 quan va arribar per primera vegada a Torroella per exercir com a docent al col·legi que la congregació gabrielista té a la nostra vila, el Sant Miquel.

Com a tantes persones sol passar, al poc temps d'estar entre nosaltres, va quedar fascinat per l'encant d'aquestes terres. Des del punt de vista artístic ho té quasi tot: la llum única de l'Empordanet, els paisatges vora el Ter, el massís del Montgrí, l'encant del poble amb les velles pedres que són història, l'Estartit, la costa, les Medes, el mar... Des del punt de vista humà, es va sentir captivat per l'ambient en general, per les seves gentes i el seu tarannà, i molt especialment per les inquietuds culturals que sempre s'han respirat a la vila. Tots aquests valors van ser determinants i van propiciar que, després de més de quaranta anys de la seva arribada a les nostres terres, avui continuï encara entre nosaltres.

Jesús de la Cruz, per les seves activitats docents i artístiques, és una persona molt coneguda i reconeguda a Torroella, i s'hi ha integrat totalment sense renunciar al seu origen ni identitat. Crec poder assegurar que, des de fa molt temps, es considera i està considerat com un torroellenc més.

Persona amable, una mica introvertida, però que s'obre de bat a bat quan pot parlar de la seva gran passió: el món de l'art i en especial del de la pintura.

Se'm fa difícil resistir la temptació de començar la conversa no fent-li una pregunta que sempre m'ha tingut encuriolit: com un artista nat, amb fortes arrels humanistes, va escollir una carrera de ciències i no la de belles arts? Amb un somriure als llavis, que em demostra que no és la primera vegada que li fan aquesta pregunta, m'explica que va ser simplement per qüestió d'obediència als seus superiors. En aquells moments, interessava més a la congregació que fes ciències químiques i no el que ell desitjava i era la seva verdadera vocació. Endevino per l'expressió i el to de les seves paraules que d'aquella imposició no n'està penedit, ni tampoc li ha representat cap sacrifici, tot al contrari, ja que, robant estones a les hores de lleure, ha sabut trobar un equilibri que ha fet possible que pugui compaginar de manera satisfactòria la docència amb el món de l'art i la pintura.

De molt jovenet, va començar a practicar assajant amb el dibuix i la pintura a l'oli, però l'any 1988 la seva carrera artística va fer un tomb important. Aquell any, un amic el va acompanyar a l'estudi que l'artista Joan Fuster tenia a l'Estartit. Allà, per primera vegada, va poder observar de manera pràctica i directa la tècnica del procediment de pintura a l'aquarel·la. Va ser també allà mateix on va descobrir que aquella disciplina artística, per la seva ràpida execució i pel que té d'intuïtiva i espontània, era amb la qual més s'identificava i millor podria transmetre tot el que el seu esperit d'artista portava encara tancat dintre.

A partir de llavors, les visites a l'estudi de l'Estartit es van convertir en habituals, i certament que com a deixeble avantatjat en va saber treure un gran profit. Ell n'està orgullós i no desaprofita ocasió per posar de manifest que va ser deixeble de Fuster, i que va ser ell qui li va fer descobrir l'aquarel·la.

Una de les coses per les quals va mostrar també especial interès va ser per l'estrambotisme, un corrent artístic creat i desenvolupat pel seu mestre, en el qual ha trobat un nou camí de creativitat que va aparellat amb espais de màxima llibertat. M'explica també que segons el grau de fantasia que en determinats moments et pot generar la imaginació, s'hi poden descobrir des de noves formes, espais, mons ficticis, i fins i tot la màgia de poder transformar sense límit objectes quotidians, paisatges, éssers, persones, o qualsevol altra fantasia que siguis capaç d'imaginar. Després, salvaguardant sempre l'harmonia natural -això és fonamental- pots jugar-hi i crear, sense mesura, unes situacions o composicions tant irreals com absurdes, depenent només de la pròpia voluntat. Són uns espais on no hi ha regles i tot està permès. Continua dient que els únics límits que has d'afrontar són els de la pròpia imaginació, i que sol ser freqüent que el primer sorprès del resultat de l'obra sigui un mateix.

La conversa ens porta a parlar de la situació actual del món de l'art i de la creativitat. D'acord amb el seu tarannà de persona modesta i prudent, em comenta que en els moments actuals, ho veu tot molt estancat, i que en molts i variats aspectes aquest món no està passant precisament per un dels seus millors moments; però al mateix temps, i això ho remarca, cal agafar-ho tot amb molta prudència i respecte, perquè sempre de les situacions més adverses, en solen sortir algunes persones o algunes obres que et poden descobrir o ensenyar moltes coses. Reconeix que no s'identifica amb certa classe d'art modern, el qual no li transmet cap missatge ni sentiment i provoca en el seu esperit una reacció neutra. En definitiva, veig que molt subtilment m'ha volgut insinuar que la indiferència sol ser la pitjor de les crítiques.

Ara, posant de manifest la meua personal i modesta opinió sobre la seva obra pictòrica, crec que puc assegurar que domina plenament la tècnica més ortodoxa de l'aquarel·la, els colors de les seves obres són complexos però homogenis, i com la naturalesa verge, l'obra s'envolta d'una atmosfera que et captiva des del primer cop d'ull, perquè tot hi és en perfecta harmonia.

La pinzellada és valenta, fa fluir l'aigua i els colors sobre el paper amb seguretat, sense pors ni complexos, i això fa que el resultat sigui una aquarel·la valenta, neta, vaporosa, transparent i lluminosa. Partint d'una base tan sòlida, té la mateixa facilitat per treballar amb paisatges, marines,

un clar de lluna a la platja, o qualsevol altre tema per més complex i difícilts que sigui. Això també li ha permès entrar i recrear-se en el món de l'estrabotisme, plasmant sobre el paper o la tela totes les idees, les situacions o els llocs on la seva imaginació és capaç de transportar-lo.

Jesús de la Cruz ha exposat la seva obra amb notable èxit a nombrosos indrets de Catalunya, entre els quals cal destacar, a part de la nostra vila, Barcelona, Castelldefels, Llançà i l'Escala, entre d'altres. També ha traspassat fronteres a Nova York i Suïssa.

Dels premis i guardons aconseguits, diguem que no és gaire procliu a parlar-ne; però sé que, entre d'altres, és primer pinzell d'or -premi irrepetible- de l'Associació d'Aquarel·listes de Girona, i dues vegades premi de la Generalitat de Catalunya.

Cruz -així és com firma les seves obres- és un artista que domina els procediments de l'oli i l'aquarel·la; però crec que és en aquesta última disciplina, tant si l'estil de l'obra és del més pur classicisme com amb les que aprofundeixen en el pou insondable de l'estrabotisme, on té un futur més brillant i prometedor. Amb els coneixements que té de l'ofici, és un artista que encara no ens ha mostrat tot el seu potencial creatiu, i crec que en un futur no massa llunyà podem esperar d'ell moltes i agradables sorpreses.

L'ombra del pescador és gran (aquarel·la, 38x56 cm)

Estudi del pintor (aquarel·la, 56x76 cm)

Primavera (aquarel·la, 56x76 cm)

La captura del pensament (oli, 65x81 cm)

Nocturn (aquarel·la, 56x76 cm)

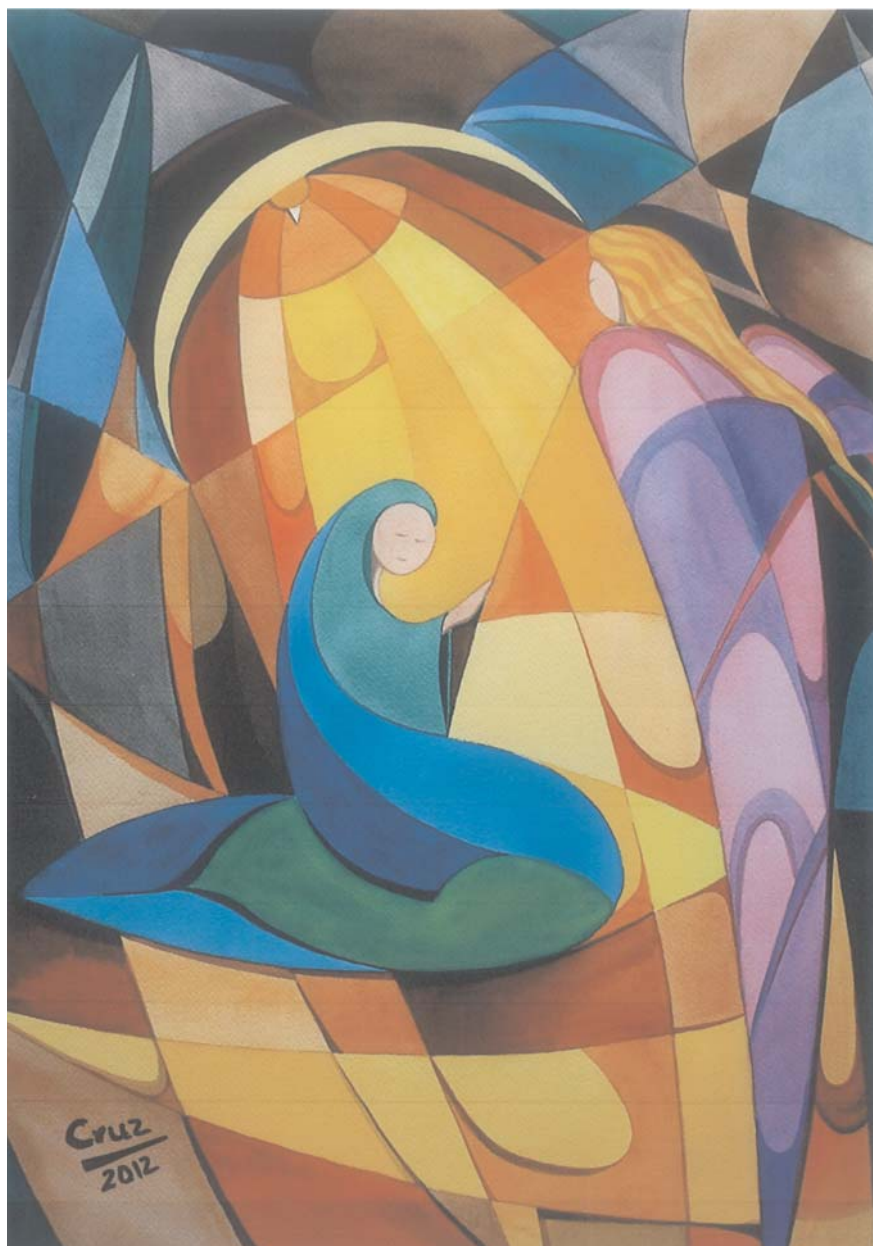

Paisatge (oli, 60x73 cm)

Ball d'eines (aquarel·la, 76x56 cm)

Anunciació (aquarel·la, 61x46 cm)